

UJEDINJENE NACIJE

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove (dalje u tekstu: Mehanizam) osnovao je Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija 22. decembra 2010. da nastavi nadležnosti, prava, obaveze i ključne funkcije Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu (dalje u tekstu: MKSR) i međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (dalje u tekstu: MKSJ), čiji je mandat okončan 2015., odnosno 2017.

PODACI O PREDMETU

Dana 22. novembra 2017., Pretresno vijeće MKSJ-a izreklo je presudu u postupku protiv Ratka Mladića. Na osnovu člana 2(2) Prelaznih odredbi, Mehanizam je nadležan za žalbene postupke u predmetima MKSJ-a u kojima je najava žalbe podnesena 1. jula 2013. ili nakon tog datuma

MICT-13-56

RATKO MLADIĆ

Dana 12. maja 1992., Ratko Mladić je imenovan za komandanta Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (dalje u tekstu: VRS). Na tom položaju ostao je najmanje do 8. novembra 1996.

Optužnica

Prvobitna optužnica podnesena 24. jula 1995. Operativna optužnica podnesena 16. decembra 2011.

Hapšenje

Uhapšen 26. maja 2011. u Srbiji. Prebačen na MKSJ 31. maja 2011.

Presuda Pretresnog vijeća MKSJ-a

Izrečena 22. novembra 2017.

Pretresno vijeće je proglasilo Ratka Mladića krivim za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja. Mladić je osuđen na kaznu doživotnog zatvora.

Žalbeno vijeće Mehanizma

sudija Prisca Matimba Nyambe, predsjedavajuća
sudija Aminatta Lois Runeni N'gum
sudija Seymour Panton
sudija Elizabeth Ibanda-Nahamya
sudija Mustapha el Baaj

Presuda Žalbenog vijeća Mehanizma

Izrečena 8 juna 2021.

Žalbeno vijeće je potvrdilo osuđujuće presude izrečene Mladiću za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja, kao i kaznu doživotnog zatvora koju mu je izreklo Pretresno vijeće.

Status predmeta

Dovršen.

POSTUPAK PRED MEHANIZMOM

ŽALBENI POSTUPAK (DOVRŠEN)

Dana 18. decembra 2017., Ratko Mladić je podnio zahtjev u kojem je tražio da se produži rok za podnošenje najave žalbe na presudu Pretresnog vijeća MKSJ-a. Mladić je tvrdio, između ostalog, da obim i složenost Prvostepene presude, kao i obiman spis predmeta, opravdavaju odobravanje dodatnih 150 dana od datuma isteka propisanog roka u kojem se moraju podnijeti najave žalbi, odnosno 22. decembra 2017.

Dana 19. decembra 2017., tadašnji predsjednik Mehanizma, sudija Theodor Meron, imenovao je pet sudija u Žalbeno vijeće koje će rješavati u ovom predmetu. Dana 20. decembra 2017., sudija Meron je sebe imenovao za predžalbenog sudiju u predmetu. Dana 21. decembra 2017., predžalbeni sudija je odobrio produženje roka za podnošenje najava žalbi, a 22. marta 2018., obje strane u postupku su dostavile svoje najave žalbi. Poslije dodatnog produženja roka odobrenog 22. maja 2018. za podnošenje žalbenih podnesaka i podnesaka respondenta, strane u postupku su 6. avgusta 2018. na povjerljivoj osnovi dostavile svoje žalbene podneske. Dana 7. avgusta 2018., odnosno 11. septembra 2018., tužilaštvo i Mladić su dostavili javne redigovane verzije svojih žalbenih podnesaka.

Mladić je 18. juna 2018. podnio zahtjev za izuzeće sudija Theodora Merona, Carmela Agiusa i Liua Daquna iz Žalbenog vijeća u ovom predmetu zbog stvarne ili prividne pristranosti. Predsjednik Mehanizma je 20. juna 2018. prosljedio ovo pitanje na rješavanje sudiji Jean-Claudeu Antonettiju. Sudija Antonetti je 3. septembra 2018. usvojio Mladićeve zahtjeve i 4. septembra 2018. imenovao sudije Mparanya Mamy Richarda Rajohnsona, Gberdao Gustavea Kama i Elizabeth Ibanda-Nahamyu da zamijene sudije Merona, Agiusa i Liua u žalbenom vijeću u ovom predmetu. Sudija Rajohnson je 12. septembra 2018. zatražio da se povuče iz vijeća u ovom predmetu, te ga je 14. septembra 2018. zamijenila sudija Aminatta Lois Runeni N'gum.

Dana 12. septembra 2018., nakon izbora sudije Nyambe za predsjedavajućeg sudiju u ovom predmetu, sudija Nyambe je sebe imenovala za predžalbenog sudiju u predmetu. Dana 14. novembra 2018., obje strane u postupku su podnijele svoje podneske respondenta, a 29. novembra 2018. replike.

Žalbeni pretres u predmetu održan je 25. i 26. avgusta 2020. u ogranku Mehanizma u Haagu, nakon prethodnih odlaganja uslijed Mladićevog zdravstvenog stanja i restrikcija povezanih s koronavirusom.

Dana 18. februara 2021., predsjednik Mehanizma je imenovao sudiju Mustaphu el Baaja da zamijeni sudiju Kama u Žalbenom vijeću u ovom predmetu, nakon što je ovaj nažalost preminuo.

Dana 8. juna 2021., Žalbeno vijeće je donijelo presudu po žalbama. Žalbeno vijeće je jednoglasno odbilo Mladićevu žalbu u vezi s udruženim zločinačkim poduhvatom (UZP) uzimanja talaca i odbilo njegovu žalbu, uz suprotno mišljenje sudije Nyambe, u vezi sa sveobuhvatnim UZP-om, UZP-om vezanim za Sarajevo, UZP-om vezanim za Srebrenicu, kao i argumente u vezi s njegovim pravima na pravično suđenje. Žalbeno vijeće je potvrdilo Mladićeve osuđujuće presude na osnovu člana 7(1) Statuta MKSJ-a za genocid, za progon, istrebljivanje, ubistvo, deportaciju i druga nehumana djela (prisilno premještanje) kao zločine protiv čovječnosti, kao i za ubistvo, terorisanje, protivpravne napade na civile i uzimanje talaca kao kršenje zakona i običaja ratovanja, po tačkama 2 do 11 Optužnice.

Žalbeno vijeće je odbilo žalbu tužilaštva u cijelosti, uz suprotno mišljenje sudije N'gum i sudije Pantona, i, shodno tome, potvrdilo zaključak Pretresnog vijeća da Mladić nije kriv za genocid po tački 1 Optužnice, za zločine počinjene nad bosanskim Muslimanima i bosanskim Hrvatima u nekim opštinama u Bosni i Hercegovini (BiH).

Žalbeno vijeće je potvrdilo kaznu doživotnog zatvora koju je Mladiću izreklo Pretresno vijeće, uz suprotno mišljenje sudije Nyambe.

OSNOVNI PODACI O PREDMETU

OPTUŽNICA

Ratko Mladić se pred MKSJ-om teretio po dvije tačke za genocid, pet tačaka za zločine protiv čovječnosti i po četiri tačke za kršenje zakona ili običaja ratovanja koje su počinile srpske snage tokom oružanog sukoba u BiH.

Prema navodima iz Optužnice, Mladić je snosio individualnu krivičnu odgovornost za te zločine, između ostalog, putem svog učešća u nekoliko povezanih udruženih zločinačkih poduhvata (dalje u tekstu: UZP). Cilj prvog, sveobuhvatnog UZP-a, bio je, prema navodima, trajno uklanjanje bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata s područja u BiH na koje su bosanski Srbi polagali pravo, počinjenjem zločina za koje se tereti u Optužnici.

Mladić se, također, na osnovu člana 7(3) Statuta Mehanizma, teretio na osnovu krivične odgovornosti nadređenog jer je, između ostalog, znao ili imao razloga da zna da se snage pod njegovom efektivnom kontrolom spremaju da počinje zločine ili da su ih već počinile i nije preduzeo nikakve mjere da spriječi zločine ili kazni počinioce.

Optužbe su bile sljedeće:

Dvije tačke za genocid (tačke 1 i 2)

Pet tačaka za zločine protiv čovječnosti

- Progoni (tačka 3)
- Istrebljivanje (tačka 4)
- Ubistvo (tačka 5)
- Deportacija (tačka 7)
- Nehumana djela (prisilno premještanje) (tačka 8)

Četiri tačke za kršenje zakona i običaja ratovanja

- Ubistvo (tačka 6)
- Terorisanje (tačka 9)
- Protivpravni napadi na civile (tačka 10)
- Uzimanje talaca (tačka 11)

PRESUDA PRETRESNOG VIJEĆA MKSJ-a

Dana 22. novembra 2017., Pretresno vijeće I MKSJ-a izreklo je presudu u predmetu protiv Ratka Mladića. Pretresno vijeće MKSJ-a proglasilo je Mladića krivim za genocid na području Srebrenice 1995. godine i za progon, istrebljivanje, ubistvo, deportaciju, nehumana djela (prisilno premještanje), terorisanje, protivpravne napade na civile i uzimanje talaca. Mladić je oslobođen krivice po optužbi za genocid u šest opština u BiH 1992. godine

Pretresno vijeće MKSJ-a je zaključilo da je Mladić počinio te zločine putem učešća u četiri UZP-a: (i) sveobuhvatnom UZP-u čiji cilj je bio trajno uklanjanje bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata s područja u BiH na koja su bosanski Srbi polagali pravo, i to počinjenjem zločina za koje se tereti u Optužnici; (ii) UZP-u vezanom za Sarajevo čiji cilj je bilo širenje terora među civilnim stanovništvom Sarajeva putem kampanje snajperskog djelovanja i granatiranja; (iii) UZP-u vezanom za Srebrenicu čiji cilj je bilo eliminisanje bosanskih Muslimana iz Srebrenice; i (iv) UZP uzimanja talaca čiji cilj je bilo uzimanje pripadnika Ujedinjenih nacija za taoce kako bi se spriječilo da NATO izvede vazdušne napade na vojne ciljeve bosanskih Srba.

Početak suđenja na MKSJ-u	16. maj 2012.			
Izvođenje dokaza tužilaštva	Počelo	16. maja 2012.	Završilo	26. februara 2014.
Izvođenje dokaza odbrane	Počelo	19. maja 2014.	Završilo	16. avgusta 2016.
Iznošenje završnih riječi	Počelo	5. decembra 2016.	Završilo	15. decembra 2016.
Presuda Pretresnog vijeća MKSJ-a	22. novembar 2017.	Presuda	Kazna doživotnog zatvora	

STATISTIČKI PODACI

Broj sudskih dana pred MKSJ-om	530						
Ukupan broj dokaznih predmeta koji su uvršteni u spis	9914	Tužilaštvo	7803	Odbrana	2108	Vijeće	3
Ukupan broj svjedoka koji su pozvani da svjedoče na suđenju	592*	Tužilaštvo	169**	Odbrana	208**	Vijeće	0

* Od ovog broja, 377 svjedoka pojavilo se u sudnici

** Samo svjedoci koji su se pojavili u sudnici

Za više informacija, posjetite *website* Mehanizma www.irmct.org.
Medijske upite slati e-mailom na mict-press@un.org.